

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

СумДПУ імені А.С. Макаренка

проф. Ю.О. Лянной

«13» березня 2020 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ
З ОСНОВ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРАНА ОСНОВІ ОСВІТНЬО-
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 229 ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я**

Розглянута на засіданні

Приймальної комісії

«28» лютого 2020 р.

Протокол № 5

Програма з «Основ медичних знань» для вступу на навчання для здобуття ступеня Бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» за спеціальністю 229 Громадське здоров'я.

Ухвалена на засіданні кафедри медико-біологічних основ фізичної культури
від 28.02.2020 р. протокол № 7

Завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичної культури

_____ І. О. Калиниченко

Голова фахової атестаційної комісії

_____ І. О. Калиниченко

ПРОГРАМА
фахового вступного іспиту
для вступу на навчання для здобуття ступеня Бакалавра

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму фахового вступного іспиту з основ медичних знань розроблено на основі чинних програм освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст і включає два основні напрями: «Основні поняття медицини та профілактики захворювань внутрішніх органів», «Домедична допомога при захворюваннях внутрішніх органів».

Завданнями фахового вступного іспиту з основ медичних знань є:

- перевірити відповідність знань та умінь вступників програмним вимогам;
- виявити рівень навчальних досягнень вступників ВНЗ I-II рівня;
- оцінити ступінь підготовленості випускників середньої спеціальної медичної освіти до подальшого навчання у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка за спеціальністю 229 Громадське здоров'я.

Програма фахового вступного іспиту спрямована на виявлення рівня сформованості знань та умінь з основ медичних знань, на основі яких вступник зможе:

- охарактеризувати основні поняття щодо здоров'я людини і фактори соціально-економічного, біологічного, антропогенного, медичного характеру, що впливають на нього;
- підтвердити знання щодо:
 - ознак ураження органів дихальної системи, серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту, сечостатевої системи;
 - ознак клінічної і біологічної смерті, втрати свідомості, непритомності і колапсу, утоплення, електротравми, опіків і опікового шоку, кровотеч, ран і їх ускладнень, переломів кісток, вивихів, ударів;
 - ознак алергічних і судорожних станів;
 - ознак гострих отруєнь ліками, препаратами побутової хімії, рослинами, грибами;

- порівняти принципи проведення профілактичних заходів при виникненні інфекційних захворювань в дитячих організованих колективах;
- продемонструвати основні прийоми домедичної допомоги;
- дати поняття про принципи профілактичних заходів і складові здорового способу життя людини;
- провести аналіз стану здоров'я населення з метою його збереження та відновлення;
- обґрунтувати висновки.

Форма фахового вступного іспиту з «Основ медичних знань» - усна відповідь.
Кількість часу, який відводиться на підготовку – 30 хвилин. Структура білету з фахового вступного іспиту з «Основ медичних знань» – 4 питання.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ТЕМА 1. МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я, ПОНЯТТЯ І ВИЗНАЧЕННЯ. ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

1. Медицина як галузь науки та практичної діяльності.
2. Міжнародна номенклатура і класифікація хвороб.
3. Всесвітня організація охорони здоров'я.
4. Здоров'я та його основні критерії.
5. Поняття про здоровий спосіб життя. Складові здорового способу життя.
6. Оцінка демографічних показників.
7. Оцінка показників захворюваності.
8. Оцінка фізичного розвитку.

ТЕМА 2. СИСТЕМА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я. ПРОГРАМА РЕФОРМУВАННЯ

1. Поняття про систему охорони здоров'я.
2. Структура закладів охорони здоров'я.
3. Основні положення «Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я в Україні на 2015–2020 роки».
4. Концепція реформи фінансування системи охорони здоров'я України.

ТЕМА 3. ПРОФІЛАКТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ ОПОРНО–РУХОВОГО АПАРАТУ, ОКА ТА ПРИДАТКОВОГО АПАРАТУ У ДІТЕЙ. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ У ДІТЕЙ

1. Фактори розвитку порушень опорно-рухового апарату, ока та придаткового апарату у дітей.
2. Анатомо-фізіологічні особливості формування хребта у людини.
3. Ознаки та характеристика порушень постави, сколіозу та плоскостопості у дітей.
4. Особливості прояву короткозорості та далекозорості у дітей.

5. Профілактика порушень постави, сколіозу та плоскостопості, короткозорості та далекозорості у дітей в умовах навчального закладу.
6. Домедична допомога при кровотечі з носа у дітей.
7. Домедична допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів – обтюраторній стороннім тілом.

ТЕМА 4. ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМИ В ДОМАШНІХ УМОВАХ І В СТАЦІОНАРІ. ДОГЛЯД ЗА ДІТЬМИ.

1. Зміст догляду за хворими.
2. Гігієнічний догляд за хворими у стаціонарі.
3. Дієтичне харчування. Загальні принципи харчування хворих.
4. Температура тіла. Типи лихоманок.
5. Методи застосування лікарських засобів.
6. Методика і техніка застосування гірчичників, компресів, користування грілкою і міхуром з льодом.
7. Методика і техніка застосування клізм, промивання шлунку.
8. Профілактика пролежнів.

ТЕМА 5. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ.

1. Основні скарги, клінічні симптоми під час захворювань системи кровообігу.
2. Основні скарги, клінічні симптоми під час захворювань органів дихання.
3. Основні скарги, клінічні симптоми під час захворювань органів травлення.
4. Основні скарги, клінічні симптоми під час захворювань нирок і сечових шляхів.
5. Гострі захворювання серця: причини, симптоми.
6. Поняття про ішемічну хворобу серця. Перша допомога, профілактика.
7. Гострі захворювання легень: причини і симптоми. Перша допомога, профілактика.
8. Гострі захворювання шлунку: причини, симптоми.

9. Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки. Симптоми. Профілактика розвитку.
10. Хронічний гастрит. Профілактика розвитку серед дитячого контингенту.
11. Поняття «гострого» живота. Перша допомога, профілактика.
12. Гострі захворювання печінки: причини і симптоми. Перша допомога, профілактика.
13. Причини і симптоми гострих захворювань нирок. Перша допомога, профілактика.
14. Пієлонефрит, гломерулонефрит. Профілактика розвитку.
15. Основні підходи до надання першої допомоги при гострих захворюваннях внутрішніх органів.

ТЕМА 6. ПОНЯТТЯ ПРО ТРАВМУ, КЛАСИФІКАЦІЯ. ТРАВМАТИЗМ, ЙОГО ВИДИ.

1. Поняття про травму, класифікація. Травматизм, його види.
2. Закриті пошкодження (травми) м'яких тканин: удари, розтягування, розриви і струс. Механізм виникнення, симптоми. Перша допомога потерпілим.
3. Вивихи, класифікація. Абсолютні і відносні симптоми. Перша допомога потерпілим.
4. Переломи, класифікація. Абсолютні і відносні симптоми. Перша допомога і особливості евакуації постраждалого до лікувальної установи.

ТЕМА 7. РАНИ: ВИЗНАЧЕННЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ. КРОВОТЕЧІ, СПОСОБИ ТИМЧАСОВОЇ ЗУПИНКИ.

1. Кровотечі: визначення і поняття (власне кровотеча, крововилив і гематома).
2. Класифікація кровотеч за анатомічною ознакою; по механізму виникнення; по виявленню; за часом виникнення; по ступеню тяжкості.
3. Ознаки кровотеч.
4. Поняття про геморагічний шок.
5. Способи тимчасової зупинки кровотечі.

ТЕМА 8. РЕАНІМАТОЛОГІЯ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ. ШОК, КЛАСИФІКАЦІЯ, СИМПТОМИ. ТЕРМІНАЛЬНІ СТАНИ. РЕАНІМАЦІЙНІ ЗАХОДИ НА МІСЦІ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ.

1. Реанімація, реаніματοлогія, визначення понять.
2. Три стани людського організму: здоров'я, хвороба, критичне (термінальне).
3. Термінальні стани організму, його фази (стадії): передагональне, агонія, клінічна і біологічна смерть. Основні симптоми стадій термінального стану.
4. Оцінка життєво важливих функцій: центральної нервової системи, серцево-судинної системи, дихальної системи.
5. Раптова зупинка серця, причини, симптоми. Перша допомога.
6. Штучна вентиляція легенів, способи, правила проведення.
7. Зовнішній (непрямий) масаж серця, правила проведення. Особливості виконання у дітей.
8. Поєднання непрямого масажу серця штучною вентиляцією легенів.
9. Поняття про десмургію. Загальні правила бинтування, положення пацієнта, техніка бинтування.

ТЕМА 9. ПРОФІЛАКТИКА ТА ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ОПІКАХ, ВІДМОРОЖЕННЯХ, ЕЛЕКТРОТРАВМАХ.

1. Причини виникнення опіків, відморожень, електротравм.
2. Клінічні ознаки опіків, відморожень, електротравм.
3. Особливості домедичної допомоги при опіках, відмороженнях та електротравмах.
4. Профілактика опіків, відморожень та електротравм.

ТЕМА 10. ДЕСМУРГІЯ. ВИДИ ПОВ'ЯЗОК І СПОСОБИ ЇХ НАКЛАДЕННЯ ПОТЕРПІЛИМ.

1. Поняття про десмургію. Показання, профілактика вторинної інфекції.
2. Загальні правила бинтування, положення пацієнта, техніка бинтування.
3. Класифікація пов'язок.

4. Правила накладення без бинтових пов'язок.
5. Правила накладення м'яких бинтових пов'язок.
6. Особливості м'яких бинтових пов'язок на грудну клітку.
7. Правила накладання пов'язок на нижню кінцівку
8. Особливості накладення пов'язок на гомілку та стопу.
9. Пов'язки на суглоби ніг та культю, особливості.
10. Правила накладання гіпсових пов'язок.
11. Пов'язки на голову, шию і верхні кінцівки.

ТЕМА 11. ОСНОВИ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ.

1. Основи інфекційних захворювань. Поняття про епідемічний процес.
2. Епідеміологічні особливості окремих груп інфекцій.
3. Профілактика інфекційних захворювань.
4. Кишкові інфекції.
5. Інфекції дихальних шляхів.
6. Кров'яні інфекції.
7. Інфекції зовнішнього покриву та статевих органів.
8. Основи профілактики глистних інвазій.

ТЕМА 12. ПРОФІЛАКТИКА РОЗВИТКУ ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙ В ОРГАНІЗОВАНИХ ДИТЯЧИХ КОЛЕКТИВАХ.

1. Особливості розповсюдження інфекцій дихальних шляхів в організованих колективах.
2. Характеристика дитячих інфекцій.
3. Поняття про щеплення. Календар щеплень.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Медицина як галузь науки та практичної діяльності.
2. Міжнародна номенклатура і класифікація хвороб.
3. Всесвітня організація охорони здоров'я.
4. Здоров'я та його основні критерії.
5. Поняття про здоровий спосіб життя. Складові здорового способу життя.
6. Оцінка демографічних показників.
7. Оцінка показників захворюваності.
8. Оцінка фізичного розвитку.
9. Поняття про систему охорони здоров'я.
10. Структура закладів охорони здоров'я.
11. Основні положення «Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я в Україні на 2015–2020 роки».
12. Концепція реформи фінансування системи охорони здоров'я України.
13. Фактори розвитку порушень опорно-рухового апарату, ока та придаткового апарату у дітей.
14. Анатомо-фізіологічні особливості формування хребта у людини.
15. Ознаки та характеристика порушень постави, сколіозу та плоскостопості у дітей.
16. Особливості прояву короткозорості та далекозорості у дітей.
17. Профілактика порушень постави, сколіозу та плоскостопості, короткозорості та далекозорості у дітей в умовах навчального закладу.
18. Домедична допомога при кровотечі з носа у дітей.
19. Домедична допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів – обтюраторній стороннім тілом.
20. Зміст догляду за хворими.
21. Гігієнічний догляд за хворими у стаціонарі.
22. Дієтичне харчування. Загальні принципи харчування хворих.
23. Температура тіла. Типи лихоманок.
24. Методи застосування лікарських засобів.

- 25.Методика і техніка застосування гірчичників, компресів, користування грілкою і міхуром з льодом.
- 26.Методика і техніка застосування клізм, промивання шлунку.
- 27.Профілактика пролежнів.
- 28.Основні скарги, клінічні симптоми під час захворювань системи кровообігу.
- 29.Основні скарги, клінічні симптоми під час захворювань органів дихання.
- 30.Основні скарги, клінічні симптоми під час захворювань органів травлення.
- 31.Основні скарги, клінічні симптоми під час захворювань нирок і сечових шляхів.
- 32.Гострі захворювання серця: причини, симптоми.
- 33.Поняття про ішемічну хворобу серця. Перша допомога, профілактика.
- 34.Гострі захворювання легень: причини і симптоми. Перша допомога, профілактика.
- 35.Гострі захворювання шлунку: причини, симптоми.
- 36.Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки. Симптоми. Профілактика розвитку.
- 37.Хронічний гастрит. Профілактика розвитку серед дитячого контингенту.
- 38.Поняття «гострого» живота. Перша допомога, профілактика.
- 39.Гострі захворювання печінки: причини і симптоми. Перша допомога, профілактика.
- 40.Причини і симптоми гострих захворювань нирок. Перша допомога, профілактика.
- 41.Пієлонефрит, гломерулонефрит. Профілактика розвитку.
- 42.Основні підходи до надання першої допомоги при гострих захворюваннях внутрішніх органів.
- 43.Поняття про травму, класифікація. Травматизм, його види.
- 44.Закриті пошкодження (травми) м'яких тканин: удари, розтягування, розриви і струс. Механізм виникнення, симптоми. Перша допомога потерпілим.
- 45.Вивихи, класифікація. Абсолютні і відносні симптоми. Перша допомога потерпілим.

46. Переломи, класифікація. Абсолютні і відносні симптоми. Перша допомога і особливості евакуації постраждалого до лікувальної установи.
47. Кровотечі: визначення і поняття (власне кровотеча, крововилив і гематома).
48. Класифікація кровотеч за анатомічною ознакою; по механізму виникнення; по виявленню; за часом виникнення; по ступеню тяжкості.
49. Ознаки кровотеч.
50. Поняття про геморагічний шок.
51. Способи тимчасової зупинки кровотечі.
52. Реанімація, реаніматологія, визначення понять.
53. Три стани людського організму: здоров'я, хвороба, критичне (термінальне).
54. Термінальні стани організму, його фази (стадії): предагональне, агонія, клінічна і біологічна смерть. Основні симптоми стадій термінального стану.
55. Оцінка життєво важливих функцій: центральної нервової системи, серцево-судинної системи, дихальної системи.
56. Раптова зупинка серця, причини, симптоми. Перша допомога.
57. Штучна вентиляція легенів, способи, правила проведення.
58. Зовнішній (непрямий) масаж серця, правила проведення. Особливості виконання у дітей.
59. Поєднання непрямого масажу серця штучною вентиляцією легенів.
60. Поняття про десмургію. Загальні правила бинтування, положення пацієнта, техніка бинтування.
61. Причини виникнення опіків, відморожень, електротравм.
62. Клінічні ознаки опіків, відморожень, електротравм.
63. Особливості домедичної допомоги при опіках, відмороженнях та електротравмах.
64. Профілактика опіків, відморожень та електротравм.
65. Поняття про десмургію. Показання, профілактика вторинної інфекції.
66. Загальні правила бинтування, положення пацієнта, техніка бинтування.
67. Класифікація пов'язок.
68. Правила накладення без бинтових пов'язок.
69. Правила накладення м'яких бинтових пов'язок.

70. Особливості м'яких бинтових пов'язок на грудну клітку.
71. Правила накладання пов'язок на нижню кінцівку
72. Особливості накладення пов'язок на гомілку та стопу.
73. Пов'язки на суглоби ніг та культю, особливості.
74. Правила накладання гіпсових пов'язок.
75. Пов'язки на голову, шию і верхні кінцівки.
76. Основи інфекційних захворювань. Поняття про епідемічний процес.
77. Епідеміологічні особливості окремих груп інфекцій.
78. Профілактика інфекційних захворювань.
79. Кишкові інфекції.
80. Інфекції дихальних шляхів.
81. Кров'яні інфекції.
82. Інфекції зовнішнього покриву та статевих органів.
83. Основи профілактики глистних інвазій.
84. Особливості розповсюдження інфекцій дихальних шляхів в організованих колективах.
85. Характеристика дитячих інфекцій.
86. Поняття про щеплення. Календар щеплень.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фаховий вступний іспит з «Основ медичних знань» проводиться в усній формі.

Питання складені відповідно до фахової підготовки.

Критерії оцінювання фахового вступного іспиту вступників

Кількість балів	Критерії оцінювання
1 - 50	Вступник не може бути рекомендований до участі у конкурсі якщо: <ul style="list-style-type: none">– не володіє понятійним апаратом;– не може пояснити окремі закономірності проявів патологічних станів;– не має уяви про зміст фактичного матеріалу.
51 - 99	Вступник не може бути рекомендований до участі у конкурсі якщо: <ul style="list-style-type: none">– показав слабе володіння понятійним та термінологічним апаратом;– вміє пояснити окремі медичні процедури, явища, процеси.
100 - 149	Вступник може бути рекомендований до участі у конкурсі якщо: <ul style="list-style-type: none">– відповідає на окремі запитання;– самостійно але неповно відтворює навчальний матеріал;– загалом правильно вживає медичні терміни;– дає неповну характеристику різним проявам патологічних станів та протоколам надання допомоги.
150-189	Вступник може бути рекомендований до участі у конкурсі якщо: <ul style="list-style-type: none">– демонструє знання фактичного матеріалу, але допускає деякі неточності;– дає відповідь на поставлене питання, але може допускати деякі неточності.
190-200	Вступник може бути рекомендований до участі у конкурсі якщо: <ul style="list-style-type: none">– вільно володіє понятійним і термінологічним апаратом;– дає повну відповідь на поставлене питання;– аргументує та доводить всі твердження.

Оцінювання рівня знань вступників проводиться кожним із членів предметної комісії відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань встановлюється за результатами відповідей абітурієнтів та на підставі обговорення членами предметної екзаменаційної комісії кількостей набраних вступниками балів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апанасенко Г.Л., Попова Л.О. Медична валеологія (вибрані лекції). – К.: Здоров'я, 1998. – 248 с.
2. Апанасенко Г.Л., Богуш С.А., Тросцінська Н.М. та ін. Сестринська справа. – К.: Здоров'я, 1994. – 496 с.
3. Боголюбов В.М. Внутренние болезни: Учебник. – М.: Медицина, 1983. – 528 с.
4. ВаскесЭ., Кресный Д. Медико-социальные аспекты здоровья населения: Учеб. пособие. – К.: Изд-во Европ. ун-та, 2003. – 491 с.
5. Воробьев А.И. Справочник практического врача. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: Баян, 1992. – 608 с.
6. Іпатов А.В., Сергієні О.В., Шпаковська Н.Г. Управлінські та аналітико-економічні проблеми медицини та медико-соціальної експертизи: стан та шляхи удосконалення. – Дніпропетровськ: Пороги, 2004. – 370с.
7. Іпатов А.В., Сергієні О.В., Войтчак Т.Г. Інвалідність як інтегрований показник стану здоров'я населення України – Дніпропетровськ: Пороги, 2002. – 370 с.
8. Лаврова И.Г., Майстрах К.В. Социальная гигиена и организация здравоохранения. Изд. 3-е., перераб. И доп. – М.: Медицина, 1981. – 256с
9. Машалдин А.И. Первая медицинская помощь пострадавшим при наиболее часто встречающихся экстремальных ситуациях (методические рекомендации). – Сумы: ВВП «Мрія-1» ЛТД, 2003. – 43 с.
10. Основы медицинских знаний учащихся: Проб. Учеб. для сред.учеб. заведений. Под ред. М.И. Гоголева. – М.: Просвещение, 1991. – 112 с.
11. Справочник фельдшера. В 2-х томах. Т. 1/ Под ред. А.А. Михайлова. – 3-е изд., пере раб и доп. – М.: ООО “Издательство Новая волна”, 1997. – 590с.
12. Социальная гигиена и организация здравоохранения / Под. ред. А.Ф. Серенко и В.В. Ермакова – 2-е изд. – М.: Медицина, 1984. – 640 с.
13. Хромов Б.М. Первая помощь при травмах и транспортировка пострадавших.- М.: Медицина, 1969. – 240 с.
14. Юрихин А.П. Десмургія. – М.: Медицина, 1975. – 150 с.

Допоміжна література

15. Агаджанян Н.А., Катков А.Ю. Резервы нашего организма. – 3-е изд. перераб. и доп. – М.: Знания, 1990. – 240с.
16. Баевский Р.М., Гуров С.Г. Измерьте ваше здоровье.- М.: Сов. Россия, 1988. – 96 с.
17. Глазырина И.П. Эта разная медицина. Вып.1 – М.: Знание, 1992. – 94 с.
18. Визначення індивідуального рівня фізичного здоров'я людини: Метод. Рекомендації до проведення заняття з валеології / Укл. М.М. Васюк. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 34 с.
19. Пособие по курсу внутренних болезней/ Под ред. Н.П. Юренева. – М.: Медицина, 1980. – 336с.
20. Померанцев В.П. Уход за больными на дому. – 2-е изд. Перераб и доп. – М.: Медицина, 1985. –80 с.
21. Справочник медицинской сестры по уходу/ Под ред. Н.Р. Палеева. – М.: ООО Фирма «Издательство АСТ», 1999. – 544 с.

22. Хованский Б.Ф. Первая помощь до прихода врача. – М. Медицина, 1988. – 48с.
23. Шкуратов В.А. Общий уход за пораженными и больными. Метод. Пособие для врачей-преподавателей вузов по подготовке медсестер. – М.: Медицина, 1976 – 224 с.